

საქართველოს გარემოს დაცვის მინისტრის

KA030158234574612

ბრძანება Nი-90

ქ. თბილისი

12 / აპრილი / 2012 წ.

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ს აღმოსავლეთ-დასავლეთის მაგისტრალური გაზსადენის ქუთაისი-აბაშის 720 მმ დიამეტრის 47 კმ-იანი მონაკვეთის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშზე ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის დამტკიცების შესახებ

„გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „თ“ ქვეპუნქტისა და ამავე მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტების საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. დამტკიცდეს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა (№19; 12.04.2012 წ) საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ წარმოდგენილ სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ს აღმოსავლეთ-დასავლეთის მაგისტრალური გაზსადენის ქუთაისი-აბაშის 720 მმ დიამეტრის 47 კმ-იანი მონაკვეთის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშზე;
2. ამ ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-მ უზრუნველყოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით (№19; 12.04.2012 წ) გათვალისწინებული პირობების შესრულება;
4. ეს ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ს;
5. ბრძანება ძალაში შევიდეს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ს მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
6. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს საქართველოს მთავრობაში (ქ.თბილისი, ინგოროყვას ქ. №7) მისი ძალაში შესვლიდან ერთი თვის ვადაში.

საფუძველი: ეკოლოგიური ექსპერტიზისა და ინსპექტირების დეპარტამენტის უფროსის დავით ჭიჭინაძის მოხსენებითი ბარათი; საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს წერილი (№365/01-28/შ; 3.04.2012 წ) ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა (№19; 12.04.2012 წ)

მინისტრი

გიორგი ხაჩიძე

საქართველოს გარემოს დაცვის სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. ნა, ტელ: 272-72-00, 272-72-20 ფაქსი: 272-72-37

ეკოლოგიური ექსპერტიზის
დასკვნა პროექტზე

№ 19

12 აპრილი 2012 წ.

1. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება – აღმოსავლეთ-დასავლეთის მაგისტრალური გაზსადენის „ქუთაისი-აბაშის“ 720 მმ დიამეტრის 47 კმ-იანი მონაკვეთის მშენებლობა და ექსპლუატაცია. (III ეტაპი)
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – ს/ს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“. ქ. თბილისი, კახეთის გზატკეცილი № 21
3. საქმიანობის განხორციელების ადგილმდებარეობა – ზესტაფონის, ბაღდათის, ვანის, სამტრედიისა და აბაშის მუნიციპალიტეტები.
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 4.04.12 წ
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – ს/ს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“.

II ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ, ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით წარმოდგენილია ს/ს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ს, აღმოსავლეთ-დასავლეთის მაგისტრალური გაზსადენის რეაბილიტაციის პროექტის მესამე ფაზა, „ქუთაისი-აბაშის“ 720 მმ დიამეტრის 47 კმ-იანი მონაკვეთის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში.

გზმ-ს ანგარიშის თანახმად:

ქუთაისი-აბაშის მაგისტრალური გაზსადენი მდებარეობს იმერეთის და სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონში. მაგისტრალური გაზსადენის სისტემა დღეისათვის მნიშვნელოვნად ამორტიზირებულია და საჭიროებს გადაუდებელი სარეაბილიტაციო სამუშაოების ჩატარებას, რათა მოხდეს დასავლეთ საქართველოს უსაფრთხო და საიმედო გაზმომარაგება.

პროექტი ითვალისწინებს ქუთაისი-აბაშის 47 კმ სიგრძის მონაკვეთის 500 მმ-იანი დიამეტრის გაზსადენის მილის 720 მმ-იანი მილით შეცვლას. ამასთან ქუთაისი-აბაშის გაზსადენის მთელ სიგრძეზე გათვალისწინებულია გაუმჯობესებული ჰიდროიზოლაციისა და კათოდური დაცვის მოწყობა, რადგან საპროექტო გაზსადენის ტრასა გადის მაღალი კოროზიული აგრესიულობის გრუნტებში.

საპროექტო გაზსადენის ტრასის საწყისი წერტილი იქნება ზესტაფონის მუნიციპალიტეტის სოფელ აჯამეთში. შემდეგ დასავლეთის მიმართულებით, გაივლის ვანის მუნიციპალიტეტს და აბაშის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე უერთდება „აბაშა-სენაკის“ მაგისტრალურ გაზსადენს.

პროექტის განხორციელებისთვის შერჩეულია სამი ალტერნატივა: 1) არსებული გაზსადენის დემონტაჟი და შემდეგ მის ადგილზე ახალი გაზსადენის გაყვანა; 2) არსებულ დერეფანში, მოქმედი 500 მმ-იანი გაზსადენის პარალელურად, უსაფრთხო მანძილზე, ახალი გაზსადენის მონტაჟი. ამ ალტერნატივას პირობითად ეწოდა ჩრდილოეთ ალტერნატივა; 3) ახალი მარშრუტის შერჩევა, რომელიც ითვალისწინებს გაზსადენის გადატანას რიონის მარცხენა სანაპიროზე, BP-ს მიერ ოპერირებადი ნავთობსადენის (WREP) პარალელურად, რეგლამენტით გათვალისწინებულ მანძილზე (მინიმუმ 9მ). ამ ალტერნატიულ ვარიანტს პირობითად ეწოდა სამხრეთ ალტერნატივა.

პირველი ვარიანტი არაეფექტურია როგორც ეკონომიურად ასევე ეკოლოგიურად. გარდა ამისა, არსებული მილსადენის დემონტაჟის შემთხვევაში დასავლეთ საქართველოს შეეზღუდება გაზმომარაგება.

მეორე ვარიანტის განხილვის დროს გამოიკვეთა მთელი რიგი უარყოფითი მხარეები. კერძოდ, იგი არასწორხაზოვანია, მდ. რიონის ნაპირზე მისი გარკვეული მონაკვეთი ექცევა მდინარის ნაპირის აქტიური წარეცხვის ზონაში, მოითხოვს განსახლების და საკომპენსაციო საკითხების მოგვარებას, საჭირო იქნება დიდი რაოდენობით საშუალო და მსხვილი ინფრასტრუქტურული ობიექტების გადაკვეთა და ბოლოს ზემოქმედების ქვეშ მოექცევა არქიტექტურული ძეგლი (გეგუთის ნამოსახლარები).

ყოვლივე აღნიშნულიდან გამომდინარე საჭირო გახდა მესამე ალტერნატიული ვარიანტის შერჩევა, რომელსაც მიენიჭა უპირატესობა, რადგან მისი მარშრუტი სწორხაზოვანია, იგი მდ. რიონის ნაპირიდან მოშორებით მდებარეობს, ნაკლებად

გადაიკვეთება დასახლებული პუნქტები და მნიშვნელოვანი არქეოლოგიური ობიექტები.

აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ BP-ს მიერ ოპერირებადი ნავთობსადენი (WREP) კვეთს აჯამეთის ნაკრძალს. გზშ-ს ანგარიშის თანახმად იგეგმება აჯამეთის ნაკრძალის გვერდის ავლა, რის გამოც შეირჩა 6-7 კმ შემოვლითი მარშრუტი.

ქუთაისი-აბაშის მაგისტრალური გაზსადენის გაყვანა ძირითადად გათვალისწინებულია მიწისქვეშ. მაგრამ მდინარეებზე, მაგისტრალურ არხებზე და საჭიროების შემთხვევაში შემკრებ არხებზეც მოეწყობა მიწისზედა გადასასვლელები საყრდენი ბურჯების გამოყენებით, ან მათ გარეშე, კონკრეტული პირობების მიხედვით.

გამოყენებული ფოლადის მილების ძირითადი მახასიათებლები: მილის ტიპი 3, სწორნაკერიანი, დაბალლევირებული ფოლადისაგან ელექტრორკალური შედუღებით დამზადებული; დიამეტრი - 720 მმ; კედლის სისქე - 8, 10 მმ; ფოლადის სიმტკიცის კლასი - K 55; ფოლადის სიმკვრივე - 7850 კგ/მ³.

არამაგისტრალური არხების გადაკვეთა ძირითადად განხორციელდება მილსადენის მიწისქვეშა განლაგებით, ამისათვის ზედაპირზე მომზადდება დაბეტონებული მილის სექცია და ჩაიდება ღია წესით გაჭრილ ტრანშეაში საპროექტო ნიშნულამდე, შემდეგ დაიფარება ქვიშა-ხრებით და ზემოდან, არხის წყლის დონის ნიშნულის ქვემოთ, მოთავსდება ბეტონის ფილა. გადაკვეთის ამგვარი მოწყობა უზრუნველყოფს არხების ფუნქციონირების ჩვეულებრივ რეჟიმს და მათი გაწმენდითი სამუშაოების ჩატარების დროს დაიცავს მილსადენს დაზიანებისაგან.

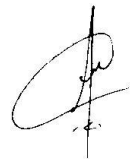
საავტომობილო გზების გადაკვეთა მოხდება დამცავი გარსაცმის გამოყენებით.

პროექტის მშენებლობის და ექსპლუატაციის ფაზაში არ იგეგმება დამატებითი მისასვლელი გზების მშენებლობა.

პროექტის მიხედვით, ექსპლუატაციამდე მოხდება მილსადენების სიმტკიცის და ჰერმეტიულობის ტესტირება ჰიდრავლიკური მეთოდით. ტესტირებამდე, დგუშების გამოყენებით მოხდება გაზსადენის მილების გასუფთავება მათში მოხვედრილი გრუნტის წყლისა და სხვადასხვა საგნებისაგან. ჰერმეტიულობაზე შემოწმება ჩატარდება სამუშაო წნევაზე 12 საათის განმავლობაში. ჰიდროტესტირების დროს არ გამოიყენება კოროზიის ინჰიბიტორები. ტესტირების ნარჩენი წყლები დაბინძურებული იქნება მხოლოდ მექანიკური მინარევებით და მისი გაწმენდა, მდინარეში ჩაშვებამდე მოხდება სპეციალურად მოწყობილ, ქვარით მოჭიქულ საცავში დალექვის საშუალებით. ხოლო დანალექი ჩაიმარხება და ჩამარხვის ადგილების რეკულტივაცია მოხდება ჰუმუსოვანი ფენით. ტესტირების წყლის შემწოვი მოწყობილობების მილები უნდა აღიჭურვოს თევზების დასაცავი მოწყობილობებით.

დასახლებულ პუნქტებთან სიახლოვის გამო მშენებელი კონტრაქტორი საცხოვრებლად გამოიყენებს უახლოეს დასახლებაში მდებარე შენობებს. აღნიშნული გზით მცირდება შესაძლო უარყოფითი ზეგავლენა გარემოზე, რომელიც დაკავშირებულია დამატებითი ტერიტორიების ათვისებასთან.

2011 წლის აპრილ-ივნისის თვეებში საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის ექსპერტების მიერ მოხდა უშუალოდ გაზსადენის დერეფნის და მისი მიმდებარე ტერიტორიების შესწავლა. მაგისტრალური გაზსადენის დერეფანი მოქცეულია კოლხეთის ვაკე დაბლობში. მცენარეულობის მხრივ საკვლევი ტერიტორია გამოირჩევა ნაწილობრივ განადგურებული ტყით.

სეისმური დარაიონების სქემის მიხედვით საპროექტო გაზსადენის დერეფანი განლაგებულია 7–8 ბალიან სეისმურ ზონაში.

საკვლევ ტერიტორიაზე ნავთობისა და გაზის კორპორაციის მიერ განხორციელდა სამთო გამონამუშევრების გაყვანა, რომლებმაც აჩვენა, რომ ალუვიურ ნალექებში გრუნტის წყლების დონეები მერყეობენ 1,4 მ–დან 2,2 მ–მდე. აღსანიშნავია ისიც, რომ სამშენებლო დერეფნის ტერიტორიაზე ადგილი აქვს გრუნტის წყლის დონეების მნიშვნელოვან სეზონურ ცვალებადობას, რომლის დროსაც გრუნტის წყლები ამოდის 0,6-0,8 მეტრით. გრუნტები, ლაბორატორიული კვლევის შედეგების თანახმად არ იჩენენ აგრესიულობას არცერთი მარკის ბეტონის მიმართ.

გზშ–ს ანგარიშის თანახმად, საკვლევ ტერიტორიაზე ჩატარდა გეოლოგიური კვლევები, რამაც გაზსადენის ტრასის ქუთაისი–ვანის მონაკვეთზე გამოავლინა სენსიტიური ადგილი. კერძოდ, „დაახლოებით 3კ 34+80 დან 3კ 35+20-მდე საპროექტო ტრასით იკვეთება ქუთაისი–ვანის ცენტრალური გზატკეცილის ვაკისი. აღნიშნულ მონაკვეთზე მოწყობილი ვაკისის გამო საავტომობილო გზის მარცხენა მხარეს ტერიტორია დატბორილია და მთლიანად დაფარულია წყლით და მშენებლობისთვის საკმაოდ რთულ დამაბრკოლებელ გარემოებას წარმოადგენს. დატბორვის სიღრმე 1.7-2.0 მეტრს არ აღემატება. რთული ბუნებრივი პირობებიდან გამომდინარე 3კ 31+50-დან 3კ 34+80-მდე საპროექტო გაზსადენის საინჟინრო-გეოლოგიური პირობები უნდა დაზუსტდეს მშენებლობის პროცესში, არ გამოვრიცხავთ პროექტში ცალკეული კორექტირების შეტანას“. ასევე „საინჟინრო-გეოლოგიური პირობების სირთულის მიხედვით აღნიშნული ტერიტორია მიეკუთვნება III (რთული) კატეგორიას. საშიში გეოლოგიური პროცესები დღეისათვის არ ფიქსირდება (დაჭაობების გარდა), თუმცა გაზსადენის მშენებლობა ძნელად განსახორციელებელი იქნება და მოსალოდნელია გარკვეული გართულებები. ვინაიდან მონაკვეთის ცალკეული უბნები დღეისათვის დაფარულია წყლით, ხოლო მშრალ უბნებზე მოსალოდნელია პერიოდული დატბორვები, აღნიშნული გარემოება აუცილებლად გასათვალისწინებელია გაზსადენის პროექტირება-მშენებლობის დროს“.

აღმოსავლეთ-დასავლეთის მაგისტრალური გაზსადენის აბაშა-ქუთაისის საპროექტო მონაკვეთი იწყება მდ. ნოღელას მარცხენა ნაპირიდან და მთავრდება ვარციხის წყალსაცავის აღმოსავლეთით 3 კმ-ში, მდ. ყვირილას მარცხენა ტერასაზე. აღნიშნული საპროექტო გაზსადენი კვეთს 9 მდინარეს, ორ უსახელო ღელეს და მრავალ დამშრობ არხს. მდინარეებიდან აღსანიშნავია რიონი, კაპიტონა, ყუმური, სულორი, კვინწყალი, ფერეთა, კორისწყალი, ბანური და ხანისწყალი. ანგარიშში წარმოდგენილია საპროექტო დერეფანში არსებული ზედაპირული წყლის ობიექტების ჰიდროლოგია.

პროექტის განხორციელება, არხებისა და მდინარეების გადაკვეთებზე, მათი ჰიდროგეოლოგიური პირობების გათვალისწინებით, მოითხოვს ნაპირგამაგრების და ეროზიის საწინააღმდეგო დამატებითი ღონისძიებების გატარებას. გზშ–ს ანგარიშში არ არის წარმოდგენილი მდინარეთა გადაკვეთებში გაზსადენის მოწყობის ტექნიკური პარამეტრები.

მშენებლობის ეტაპზე ადგილი ექნება ნიადაგზე ზემოქმედებასაც. გაზსადენის დერეფანი ძირითადად გადაკვეთს სუსტად ეროზირებულ სასოფლო სამეურნეო სავარგულებს, გაზსადენის მშენებლობამდე იგეგმება მოიხსნას 20-25 სანტიმეტრი ნიადაგის ზედა ნაყოფიერი (სახნავი) ფენა და შემდგომ ნიადაგის ქვედა (25-40 სმ)

ფენა და დასაწყობდეს ცალ-ცალკე ისე, რომ ნიადაგის ქვედა გაღებულ ფენების შერევა არ მოხდეს ნიადაგის ნაყოფიერ და გარდამავალ ფენასთან. ნიადაგის მოხსნა-დასაწყობება და აღდგენა დაგეგმილია შესაბამისი დარგის ექსპერტის თანდასწრებით. მიწის სამუშაოები ჩატარდება მშრალ კლიმატურ პირობებში, დასაწყობებული ნიადაგი დაცული იქნება გადარეცხვისაგან. გრუნტებში წვიმისა და სანიაღვრე წყლების მოხვედრამ შესაძლოა გამოიწვიოს ეროზიული პროცესები, ამიტომ სანიაღვრე წყლების არინებისათვის, პროექტით გათვალისწინებულია დროებითი წყლის გადამყვანი ღარების მოწყობა. ექსპლუატაციის პერიოდში ზემოქმედება მხოლოდ ავარიების შემთხვევაშია მოსალოდნელი, რომელიც ასახულია შესაბამის გეგმაში.

გაზსადენის ოპერირების პერიოდში ნიადაგზე, გრუნტის წყლებზე და ზედაპირულ წყლებზე ზემოქმედების შემცირების მიზნით, პროექტით გათვალისწინებულია შესაბამისი დამცავი ღონისძიებები.

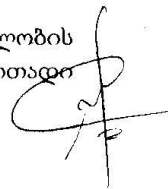
კანონმდებლობის შესაბამისად შემუშავებული და გარემოს დაცვის სამინისტროსთან შეთანხმებულია „ზედაპირული წყლის ობიექტში ჩამდინარე წყლებთან ერთად ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზდჩ) ნორმატივები“.

საპროექტო გაზსადენის დერეფანში ჩატარდა მცენარეთა ინვენტარიზაცია, ყველა ალტერნატიული მარშრუტის ჩათვლით. მცენარეული საფარი ძლიერ ტრანსფორმირებულია და მისი 90-95% სასოფლო-სამეურნეო სავარგულებს - ძირითადად სიმინდის ყანებს და საძოვრებს მიეკუთვნება. მცირე რაოდენობით ერთმანეთისაგან იზოლირებულ უბნებზე გვხვდება დაცული სახეობების ინდივიდები. ამ მონაკვეთებზე შესაძლებელია სამშენებლო სამუშაოების განხორციელებისათვის საჭირო გახდეს გარკვეული რაოდენობის დაცული სახეობების ხეების მოჭრა. მილსადენის მარშრუტის საბოლოოდ განსაზღვრის შემდეგ ჩატარდა ობიექტის ხელახალი დეტალური ბოტანიკური შესწავლა, რათა დადგენილიყო წითელი ნუსხის სახეობების ზუსტი რაოდენობა. კვლევის შედეგად გამოვლინდა, რომ მშენებლობის ზემოქმედების ქვეშ ექცევა დაცული სახეობების 138 ერთეული, აქედან იმერული მუხის - 14 ერთეული, ძელქვის - 114 და ლაფანის - 10 ერთეული. მშენებლობის დაწყებამდე, მშენებელ კონტრაქტორთან ერთად შემუშავდება მონიტორინგის გეგმა, რომლის მიხედვითაც გაკონტროლდება დაცული სახეობების გავრცელების ტერიტორიაზე სამშენებლო სამუშაოების მიმდინარეობა.

მილსადენის გაყვანა დაგეგმილია ისეთ ადგილებში, რომლებიც ცხოველების ბიომრავალფეროვნების შენარჩუნების თვალსაზრისით არ გააჩნიათ რაიმე უნიკალური თვისებები, რაც ხელს შეუშლიდა პროექტის რეალიზაციას. დაგეგმილი ზემოქმედების შემარბილებელი ზომების გატარების შემთხვევაში ეს არ გამოიწვევს ცხოველების მასიურ დაღუპვას და არ იქონიებს არსებით გავლენას საპროექტო დერეფნის ბიომრავალფეროვნებაზე.

საპროექტო გაზსადენის დერეფანი მდინარეთა გადაკვეთებზე, თავის ზემოქმედების ქვეშ მოაქცევს 24 სახეობის სხვადასხვა სტატუსის მქონე თევზს. იქთიოფაუნაზე უარყოფითი ზემოქმედების თავიდან აცილების მიზნით აპრილიდან სექტემბრის ჩათვლით მდინარეთა გადაკვეთებზე სამუშაოების ჩატარება არ იგეგმება.

ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედებას ადგილი ექნება, როგორც მშენებლობის ასევე ექსპლუატაციის ეტაპზე. მშენებლობის დროს ატმოსფერულ ჰაერში ძირითადად

დამაბინძურებლებია: სამშენებლო მანქანები და მექანიზმები; გადასატანი შემდუღებელი აგრეგატები; გადასატანი სარეზერვო დიზელის ელექტროსადგური; შეკუმშული ჰაერის კომპრესორები; ავტოტრანსპორტი. საიდანაც გაიფრქვევა შემდეგი ნივთიერებები: აზოტის დიოქსიდი; ნახშირბადის ოქსიდი; ნაჯერი ნახშირწყალბადები; რკინის ნაერთები; მანგანუმი; კრემნიუმი; ფტორი; გოგირდოვანი ანჰიდრიდი; ჭვარტლი. მშენებლობის ეტაპზე (მშენებლობის სავარაუდო დროდ მიღებულია 13 თვე, 2 ცვლიანი სამუშაო გრაფიკით) ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედება იქნება ხანმოკლე და არ გამოიწვევს მის მნიშვნელოვან დაბინძურებას. გაზსადენის ექსპლუატაციის პერიოდში ადგილი ექნება ატმოსფერულ ჰაერზე პერიოდულ ზემოქმედებას (გაზის გაქრვის სანთლებიდან ატმოსფეროში მეთანის გაფრქვევას).

მოქმედი ჰაერდაცვითი კანონმდებლობის შესაბამისად, შემუშავებული და გარემოს დაცვის სამინისტროსთან არის შეთანხმებული „ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი“ და „ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონალური წყაროების და მათ მიერ გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა ინვენტარიზაციის ტექნიკური ანგარიში“.

ხმაურწარმომქმნელი წყაროებიდან უახლოესი საცხოვრებელი ზონა დაცილებულია საშუალოდ 400 მეტრით. როგორც გამოთვლებმა აჩვენა, მშენებლობის ეტაპზე ყველა ხმაურწარმომქმნელი წყაროს ერთდროულად მუშაობის შემთხვევაში, ხმაურის დონე მცირედით გადააჭარბებს დადგენილ მნიშვნელობებს (ზდკ – 55 დბ, ხოლო მშენებლობის პროცესში წარმოქმნილი ხმაური 94 დბ. გასათვალისწინებელია ის, რომ გათვლები გაკეთებულია ყველა ხმაურწარმომქმნელის ერთდროული მუშაობის დროს, რაც სამუშაოების დროს პრაქტიკულად გამორიცხულია).

ანგარიშში წარმოდგენილია ნარჩენების მართვის გეგმა, რომლის მიხედვით გაზსადენის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროცესში წარმოქმნილი სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენებისათვის გათვალისწინებულია მათი ცალ-ცალკე შეგროვება და შენახვა უსაფრთხოების პირობების დაცვით, ხოლო შემდეგ მათი გადაცემა შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაციაზე.

ანგარიშში ასევე განხილულია: საგანგებო სიტუაციების მართვის საკითხები; საქმიანობის შეწყვეტის შემთხვევაში გარემოს პირვანდელ მდგომარეობამდე აღდგენის გზები და საშუალებები; გარემოსდაცვითი მართვის გეგმა.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შედეგად გამოვლენილი პირობები ასახულია წინამდებარე დასკვნის III თავში.

III. პირობები

ს/ს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ ვალდებულია უზრუნველყოს:

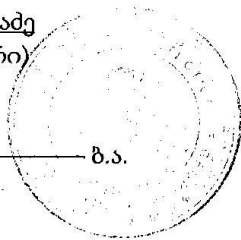
1. საქმიანობის განხორციელება გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშით წარმოდგენილი სქემის შესაბამისად, ტექნოლოგიური რეგლამენტის მოთხოვნებისა და ტექნიკური უსაფრთხოების ნორმების დაცვით;
2. მშენებლობის დაწყებამდე შეიმუშაოს და სამინისტროში განსახილველად წარმოადგინოს გარემოსდაცვითი მონიტორინგისა და შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმები, რომლებშიც გათვალისწინებული იქნება გაზსადენის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპი და სრულად იქნება ასახული გეოლოგიის, ჰიდროლოგიის, ხმაურის და ბიომრავალფეროვნებაზე ზეგავლენის საკითხები;
3. იმ შემთხვევაში თუ გაზსადენის ტრასა შეიცვლება და მოხდება აჯამეთის ნაკრძალის ტერიტორიაზე, საკითხი განხილული უნდა იქნეს, როგორც არსებული ტრასის ცვლილება და მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად დაექვემდებარება ეკოლოგიურ ექსპერტიზას;
4. მშენებლობის დაწყებამდე ერთი თვის ვადაში წარმოადგინოს გარემოს დაცვის სამინისტროში მდინარეთა გადაკვეთებში გაზსადენის მოწყობის ტექნიკური პარამეტრები;
5. „ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტში“ წარმოდგენილი გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროების პარამეტრების დაცვა და შესაბამისად დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება;
6. მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პერიოდში ჩამდინარე წყლებთან ერთად ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზ.დ.ჩ) ნორმების დაცვა;
7. ბიომრავალფეროვნებაზე ზეგავლენის საკითხების გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმაში სრულად ასახვა და საჭიროების შემთხვევაში დამატებითი შემარბილებელი ღონისძიებების განსაზღვრა;
8. წითელი ნუსხის სახეობების ინდივიდების განადგურების შემთხვევაში ქმედებები განახორციელოს „წითელი ნუსხისა და წითელი წიგნის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად;
9. მდინარეთა გადაკვეთებზე სამუშაოების წარმოება იქტიოფაუნისათვის არამგრძნობიარე პერიოდში;
10. არხებისა და მდინარეების გადაკვეთებზე, ეროზიის საწინააღმდეგო, ნაპირგამაგრების საინჟინრო ღონისძიებების განხორციელება;
11. სამშენებლო მოედნებზე და ბანაკებში წარმოქმნილი ნარჩენების სეპარირებული შეგროვება, აღრიცხვა, დროებით უსაფრთხოდ განთავსება, ხოლო შემდგომში მისი გადაცემა, გადამუშავების ან გაუვნებელყოფის მიზნით გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მქონე ორგანიზაციაზე;
12. მშენებლობის დაწყებამდე საგანგებო სიტუაციებზე (ხანძარი, აფეთქება, შენობათა ნგრევა, სხეულის მძიმე დაზიანება, ქიმიური და ტოქსიკური ნივთიერებების გაჟონვა) რეაგირების გეგმის შემუშავება.

IV. დასკვნა

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ, ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით წარმოდგენილ „ს/ს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ს, აღმოსავლეთ-დასავლეთის მაგისტრალური გაზსადენის, „ქუთაისი-აბაშის“ 720 მმ დიამეტრის 47 კმ-იანი მონაკვეთის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის“ მიხედვით, საქმიანობა შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის III თავში გათვალისწინებული პირობებით.

ეკოლოგიური ექსპერტიზისა და ინსპექტირების
დეპარტამენტის უფროსი

დავით ჭიჭინაძე
(სახელდ. გვარი)

ბ.ა.

(ხელმოწერა)

LE091015/03-02

9.10.15

1/02/09.10/2
09.10.2015

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების
დაცვის სამინისტროს

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“
გენერალური დირექტორის დავით თვალაბეიშვილის და
შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“
გენერალური დირექტორის გია ბენაშვილი

ერთობლივი განცხადება

თქვენი 2015 წლის 25 სექტემბრის N6806 წერილის შესაბამისად, წარმოგიდგენთ სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას“ და შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიას“ შორის გაფორმებულ და სანოტარო წესით დამოწმებულ ხელშეკრულებას, რომელიც ითვალისწინებს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ მხრიდან, საქართველოს გარემოს დაცვის მინისტრის 12.04.2012 წლის №90 ბრძანებით დამტკიცებული ეკოლოგიური ექპერტიზის 12.04.2012 წლის №19 დასკვნის (აღმოსავლეთ-დასავლეთის მაგისტრალური გაზსადენის „ქუთაისი-აბაშის“ (720 მმ) დიამეტრის 47 კმ-იანი მონაკვეთის მშენებლობაზე და ექსპლუატაციაზე) შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიისათვის“ საკუთრებაში გადაცემის საკითხს.

ამასთან დამატებით გაცნობებთ, რომ ზემოაღნიშნული დასკვნის შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიისათვის“ საკუთრებაში გადაცემის შემდგომ ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონარული წყაროების და მათ მიერ ფაქტიურად გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობრივი მაჩვენებლების სახელმწიფო აღრიცხვის ფორმის მიხედვით ანგარიშების წარმოებას და წარდგენას, ასევე ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმის დადგენისათვის სათანადო ღონისძიებების გატარებას და მოცემულ სფეროში მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული შესაბამისი ვალდებულებების შესრულებას უზრუნველყოფს შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“.

დანართი: სანოტარო წესით დამოწმებული ხელშეკრულება დასკვნის
საკუთრებაში გადაცემის შესახებ.

დავით თვალაბეიშვილი
გენერალური დირექტორი

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“

გია ბენაშვილი
გენერალური დირექტორი

შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“

საქართველოს
გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების
დაცვის სამინისტრო
№ 20507
9 10 2015

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის

KA060147806099515

ბრძანება №-804

ქ. თბილისი

19 / ოქტომბერი / 2015 წ.

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ზე გაცემული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“-ზე გადაცემის შესახებ

„გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის“ შესახებ საქართველოს კანონის მე-18 მუხლის შესაბამისად

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ზე (აღმოსავლეთ-დასავლეთის მაგისტრალური გაზსადენის „ქუთაისი-აბაშის 720 მმ დიამეტრის 47 კმ-იანი მონაკვეთის მშენებლობა და ექსპლუატაცია. III ეტაპი; ზესტაფონის, ბაღდათის, ვანის, სამტრედიისა და აბაშის მუნიციპალიტეტები) საქართველოს გარემოს დაცვის სამინისტროს მიერ გაცემული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა (დასკვნა № 19; 12.04.2012) საკუთრებაში გადაეცეს შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“-ს;
2. ნებართვის მფლობელმა უზრუნველყოს 2012 წლის 12 აპრილის № 19 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით გათვალისწინებული პირობების შესრულება;
3. ბრძანების ასლი გაეგზავნოს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-სა და შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“-ს;
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-სა და შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“-ს მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოში - საქართველოს მთავრობაში (თბილისი, ინგოროყვას ქუჩა №7) ან თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. №6), მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

საფუძველი: სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-სა და შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“-ს დირექტორების ერთობლივი განცხადება, მათ შორის გაფორმებული ხელშეკრულება და გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის დეპარტამენტის უფროსის თამარ შარაშიძის მოხსენებითი ბარათი.

ა. მჭირაძე

მინისტრის მოვალეობის შემსრულებელი

თეიმურაზ მურდულია